

Aan de Hofvijver

Eerste Kamerleden over water

Waterbeheer en bescherming van grond- en oppervlaktewater zijn steeds meer een zaak van de provincies. De nieuwe Provinciale Statenleden bepalen straks ook wie er in de Eerste Kamer zitting nemen. Wat is de visie van de kandidaat-parlementariërs op het gebied van wateraangelegenheden? Waterspiegel vroeg het aan de lijsttrekkers van de grootste partijen in de Eerste Kamer.

'Grote zorgen over geneesmiddelen en microplastics'

Marleen Barth, lijsttrekker Eerste Kamer voor de PvdA

Wat is uw visie op de relatie tussen duurzaamheid en (drink)water?

Barth: 'Schoon (drink)water is een eerste levensbehoefte en ontzettend belangrijk. Daarom doen we er in Nederland ook zo veel aan om de kwaliteit van drinkwater

te bewaken. We willen watervervuiling bij de bron aanpakken en gaan uit van 'de vervuiler betaalt'. Het is voor ons niet meer dan normaal dat wanneer je de waterzuivering, het grondwater of oppervlaktewater extra belast, je ook deelt in de extra kosten die dat met zich meebrengt. We maken ons grote zorgen over geneesmiddelen en microplastics in het oppervlaktewater. Het zou al heel veel schelen als elke wasmachine een beter filter zou krijgen, waar microplastics afkomstig van kleding niet doorheen kunnen.'

'Maar we zien ook economische kansen in het kader van duurzaamheid. Rioolwater bevat veel grondstoffen die in de toekomst schaars worden; fosfaten bijvoorbeeld. Wij willen innovaties stimuleren die bijdragen aan het realiseren van dit soort kansen, zodat duurzaamheid ook economische meerwaarde krijgt. Verder wil de Partij van de Arbeid in de waterschappen een volledige kwijtschelding van waterschapsbelasting voor mensen met een minimuminkomen.'

Waar moet, wat uw partij betreft, in dit kader de komende vier jaar de focus op liggen in het milieu- en ruimtelijke orderingsbeleid?

'Water moet de ruimte krijgen die het nodig heeft. Een goede waterberging is essentieel, gezien de klimaatverandering. Daarbij staat veiligheid van mensen voorop. Ook hier zien we kansen. Waterveiligheid, natuurontwikkeling en recreatie kunnen prima hand in hand gaan. Staatssecretaris Sharon Dijksma (Economische Zaken) heeft een goede visie op de grote wateren ontwikkeld, over hoe we met behoud van veiligheid ook de natuur en recreatie kunnen ontwikkelen. Het vergt wel lef om verder te kijken dan het veiligheidsaspect alleen. Getijden toelaten in de Zeeuwse Delta bijvoorbeeld is goed voor de biodiversiteit, maar geeft ook economische potentie voor de mosselteelt of de teelt van zilte gewassen. Dergelijke win-winsituaties willen we optimaal gaan benutten.'

Lees verder op pagina 16.

'Droge voeten, veilige dijken en schoon drinkwater'

Loek Hermans, lijsttrekker Eerste Kamer voor de VVD

Wat is uw visie op de relatie tussen duurzaamheid en (drink)water?

Hermans: 'Nederland is een waterland. Ons land is ondenkbaar zonder de zee, de rivieren, de meren, sloten en grachten. Maar ook de dijken, gemalen, sluizen en polders. We zijn afhankelijk van het water voor de scheepvaart, voor ons drinkwater, om in de industrie als koel- en proceswater te gebruiken, voor de visserij en de natuur.'

'Het schoon en duurzaam maken van ons drinkwater biedt grote kansen. Allereerst voor de waterschappen. Zij gaan erover dat gezuiverd afvalwater hergebruikt kan worden. Zij zorgen ervoor dat de grondstoffen die verzameld worden tijdens het zuiveringsproces, zoals fosfaten, niet verloren gaan, maar hergebruikt kunnen worden. Ook zijn er steeds meer ondernemers en start-ups die kansen creëren om ons drinkwater op een duurzame manier schoner te krijgen. Deze ondernemers en waterpioniers moeten de ruimte krijgen om samen met de waterschappen naar innovaties te zoeken. Want dat is nodig om onze koppositie op de wereldranglijst

op het gebied van waterbeheer vast te houden. Als géén ander land in de wereld hebben wij in Nederland de kennis en de kunde om ons land veilig en droog te houden.'

'Maar te schoon is natuurlijk ook niet goed. Onze sloten en rivieren moeten een beetje 'vies' zijn om de visstanden en de biodiversiteit op peil te houden. Goede flora en fauna hebben een grote invloed op de waterkwaliteit en voldoende vis in de wateren is noodzakelijk voor een levendige biodiversiteit. Zo kunnen we ook de behoefte om te vissen gelijkmatig verdelen.'

Waar moet, wat uw partij betreft, in dit kader de komende vier jaar de focus op liggen in het milieu- en ruimtelijke ordeningsbeleid?

'In het milieu- en ruimtelijke ordeningsbeleid hebben wij de komende vier jaar drie prioriteiten: ontlasten, ontzorgen en ontsluiten.'

'Ten eerste ontlasten door te snoeien in de regelgeving: het is van belang dat waterschappen geen extra regelgeving bedenken bovenop wat we landelijk met elkaar hebben afgesproken. Dat is ook niet nodig. Het werkt heel goed om burgers en bedrijven zonder vergunning activiteiten te laten ondernemen, als er maar aan de algemene uitgangspunten wordt voldaan.'

'Ten tweede ontzorgen. Sommige waterschappen zijn wegbeheerder, terwijl dat geen kerntaak is van een waterschap. Het overdragen van het wegbeheer naar andere overheden is verstandig als de belastingbetaler goedkoper uit is.'

'Ten derde ontsluiten. Natuur kan nog veel meer dan ze nu al doet bijdragen aan waterveiligheid. Bijvoorbeeld door als waterbergingsgebied te dienen. En we kunnen nog veel meer als het om bouwen met de natuur gaat.'

'De vervuiler betaalt'

Thom de Graaf, lijsttrekker Eerste Kamer voor D66

Wat is uw visie op de relatie tussen duurzaamheid en (drink)water?

De Graaf: 'Schoon drinkwater is een verworvenheid. Een voorziening waar elke Nederlander recht op heeft. Om te zorgen dat dit zo blijft, moet de voorziening én bescherming van drinkwater in orde zijn. Dat is precies de reden waarom D66 de afgelopen jaren aandacht heeft gevraagd en zal blijven vragen voor vervuiling van het grondwater, bijvoorbeeld als gevolg van mestgebruik. Vervuiling van drinkwaterbronnen kan bovendien leiden tot een stijging van de zuiveringskosten, waardoor het schoonhouden van het grondwater niet alleen vanuit ecologisch, maar ook vanuit economisch perspectief van groot belang is.'

'D66 pleit daarom voor een 'groene' doorlichting van de regelgeving ten aan-

zien van vervuiling van het grondwater. Aan de ene kant worden schone keuzes en innovatie belemmerd door regels, terwijl tegelijkertijd heldere normen ontbreken. Daarnaast geeft D66 opnieuw prioriteit aan de Europese afspraken voor schoon water in het Nederlandse milieubeleid. D66 ziet graag dat wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van water en dat het beleid beter wordt afgestemd met onze buurlanden. Ook als het om water gaat, willen wij dat de vervuiler betaalt. Dit vereist meer doelmatigheid en transparantie in de waterketen. Geen vaste of verborgen kosten meer, maar alle kosten gevat in de literprijs.'

'Voor de bescherming van onze drinkwaterbronnen is het noodzakelijk dat drinkwater wordt gezien als een nationaal belang. Een Tweede Kamermotie van Jacobi (PvdA) en Van Veldhoven (D66) heeft drinkwater in 2014 de status van nationaal belang bezorgd. Drinkwater, hierdoor niet langer ondergeschikt aan energiebronnen zoals schaliegas, kan voortaan worden meegenomen in de ruimtelijke plannen voor de ondergrond. Het is dus belangrijk dat het beleid ten aanzien van drinkwater op nationaal niveau helder wordt vormgegeven.'

Waar moet, wat uw partij betreft, in dit kader de komende vier jaar de focus op liggen in het milieu- en ruimtelijke ordeningsbeleid?

'De komende jaren blijft D66 aandacht vestigen op het belang van een schone leefomgeving, waaronder het behoud van schoon drinkwater. Wij zetten in op duidelijke ambities voor de beperking van klimaatverandering, het behoud van biodiversiteit en duurzame winning en hergebruik van grondstoffen. D66 kiest ervoor om op een structurele manier onze economie toekomstbestendig te maken, door uitdagingen aan te gaan om de economie sterker, schoner en slimmer te maken. Zo hoeven economische groei en het behoud van een schone leefomgeving elkaar niet uit te sluiten.'

'Een robuuste zoetwatervoorziening'

Elco Brinkman, lijsttrekker Eerste Kamer voor het CDA

Wat is uw visie op de relatie tussen duurzaamheid en (drink)water?

Brinkman: 'Waterkwaliteit raakt ons allemaal. De kwaliteit van het oppervlaktewater in Nederland stemt hoopvol, nu deze in de afgelopen decennia sterk is verbeterd, mede dankzij de inzet van bedrijven. Het CDA ziet kansen om de kwaliteit verder te verbeteren door de samenwerking tussen waterschappen en bedrijven, waaronder de agrarische sector, voort te zetten. Voor het CDA is het wel belangrijk dat we niet doorschieten in regelgeving; er blijft een verschil tussen ecologisch rijk slotwater en drinkwater. Over de zoetwatervoorziening maakt het CDA zich zorgen, omdat er verzilting op de loer ligt. Het CDA pleit daarom voor een robuuste zoetwatervoorziening.'

Waar moet, wat uw partij betreft, in dit kader de komende vier jaar de focus op liggen in het milieu- en ruimtelijke ordeningsbeleid?

'Er komt een omvangrijk wetsvoorstel aan: de Omgevingswet. Deze wet is een samenvoeging van diverse aparte omgevingswetten. Het wetsvoorstel is nu in behandeling gebracht bij het parlement, maar de bijbehorende ministeriële uitwerkingen zijn nog niet duidelijk. Het parlement wordt dus gevraagd met een wet in te stemmen, waarvan nog niet kan worden overzien wat de gevolgen zijn. Bovendien is alle kritiek van de Raad van State op de wet ook nog niet verwerkt. Het CDA staat in principe positief ten opzichte van het idee achter de wet, maar wil bevoegdheden in de wet zo veel mogelijk bij lokale en regionale overheden neerleggen, met een goede afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen beide.'

'De Omgevingswet wil dat gemeenten bij het opstellen van een omgevingsvisie al in een vroeg stadium bijvoorbeeld de waterbelangen borgen. Andersom geldt dat waterschappen bij het opstellen van de waterschapsverordening – de opvolger van de keur – rekening moeten houden met de taken van de gemeenten. Het CDA deelt deze visie.'

'Het CDA deelt ook de visie van de Omgevingswet als het gaat om de integrale aanpak en de deregulering. Integrale aanpak is verder belangrijk inzake rioleringsbeleid. Gemeenten zijn na 2020 niet meer verplicht een Gemeentelijk Rioleringsplan op te stellen, maar zullen dan nog steeds wel vroegtijdig moeten afstemmen met onder meer waterschappen.'